

Poblat a 200 m del Cementiri

Cabrils

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Al costat del cementiri
Emplaçament Promontori damunt el cementiri, travessat pel camí antic d'Argentona.

Coordenades:

Latitud: 41.53103
Longitud: 2.37225
UTM Est (X): 447631
UTM Nord (Y): 4597899

Classificació

Número de fitxa 08030 - 11
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Antic Ibèric Romà
Segle VIaC-VdC
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Molt urbanitzat.
Protecció Legal
Observacions protecció: Pla General d'Ordenació urbanística
Número inventari Si (CC.AA) Núm. 10
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 32906DF4977N
Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dc., 31/08/2005 - 02:00

Descripció

Les notícies que dona M. Ribas fan referència a un poblat situat a 200 m del cementiri on es descobriren habitacions i part d'una muralla. També fa referència a les tres sitges excavades per Dr. Sobregrau, d'on sortiren vasos llisos, un amb la marca ECENI, fragments de dolia, amb reparació de plom, pondus, fusaioles, ceràmica ibèrica pintada amb cercles concèntrics, ossos, petxines, bronze, destraletes, raspadors (?). Ens diu que dues de les sitges eren d'enterrament i al fons es trobà l'urna cinerària i diversos vasos ibèrics sencers, de petites dimensions fets a mà i a torn. A la publicació de l'any 1964 es poden veure alguns dibuixos d'aquest material.

La història de les primeres intervencions a Can Jaumar està explicada en la documentació que es guarda en l'arxiu del Sr. Marià Ribas de Mataró. Reproduïm tot seguit un text de l'època:

"Nº 23. Cabrils. En l'any 1931 el Dr. Lluís de Sobregrau descobrí interessants restes ibèriques en la part alta propera al poble, i a uns 200 metres del cementiri. Consisteixen en restes de parets de pedra ibèriques, molt destruïdes, avui totalment tapades, i sitges, una de les quals fou excavada. En aquesta sitja han aparegut vasets fets a mà, en ceràmica grisa, grollera i fina, ceràmica que recorda la hallstàtica, indígena, ceràmica negra finíssima molt polida, feta a torn (tipus ibèric), ordinària i fina feta a torn, roja i grisa, presentada en moltes varietats, des dels més petits vasets fins a la gran gerra ovoide, dolium, tapadores. Aquesta classe és idèntica a la dels poblats ibèrics de la comarca; trossos de gerres enganxats per lligades de plom, plates ibèriques, pondus de ceràmica i de pedra, fusaioles -una d'ós-, ceràmica feta a mà recordant l'eneolítica, ceràmica feta a torn i pintada a mà a base d'elements geomètrics i cercles concèntrics (se n'han trobat uns 40 trossos), molins de mà, ossos, petxines, trossos de bronze que no es comprèn a quins objectes correspondrien, destraletes i raspadors. Es abundant la ceràmica campaniana, representada per cràteres, lekytos, skyphoi, etc. També la terra sigil·lata, amb relleus i llisa, un tros amb les lletres ...ECENI en relleu dintre un rectangle refós. Tot el material esmentat aparegué en gran abundor, i omplia una sitja amb tot el desordre. Aquesta sitja avui es troba plena de terra, medeix 1,80 m. d'alçària, 1,35 de diàmetre interior i 1,00 m. de diàmetre de la boca. En el lloc on hi ha les parets ibèriques hem vist dues altres sitges i una a l'altre costat del camí, que encara no han estat excavades. Les parets donen la forma d'algunes habitacions ben requadrades, i tot el terreny està ple de ceràmica ibèrica variada i alguns fragments de ceràmica romana. Es molt freqüent la ceràmica ibèrica feta a mà.

Cal veure les llibretes d'excavacions i papers solts".

Marta Prevosti dona més detalls sobre la ceràmica trobada: entre la campaniana hi havia cràteres, lekythos, skyphoi... També hi havia ceràmica grisa emporitana i un molí de mà. La sitja feia 1'80 m de profunditat, 1 m de diàmetre a la boca i 1,35 m de diàmetre a la base.

L'any 1992 s'excavà la parcel·la 36. Es va descobrir un mur de 3,5 m de llargada, direcció NE-SO. L'aparell és de pedres de tamany irregular lligades amb fang i pedres més petites. A la part exterior del mur es va trobar campaniana A i B, ceràmica ibèrica, teula i dolia. Destaca la troballa d'una terracota ibèrica.

Història

Jaciment descobert durant la realització del Programa de Recerques i Excavacions del Foment d'Estudis del Maresme.

L'any 1931 el Dr. Lluís de Sobregrau excavà tres sitges.

A finals de l'any 1983 i a començaments del següent es va visitar el jaciment en diverses ocasions, adonant-nos del perill de degradació que aquest semblava córrer degut a la urbanització d'una àrea molt propera. Poc temps després aquest perill es va materialitzar, la qual cosa fou posada en coneixement del Servei d'Arqueologia de la Generalitat de Catalunya alhora que es recolliren alguns materials que s'observaven en superfície, producte de modernes remocions del terreny, i que foren dipositats en el Museu Municipal de

Premià de Mar (RIBAS-COLL 1996, 274-276).

L'any 1992, entre el 6 i el 13 d'abril es va realitzar una excavació d'urgència per part de Montserrat Ruiz i Poza.

Bibliografia

- ALMAGRO, M. Et alií (1945). Carta Arqueológica de España. Barcelona. Madrid, pàg. 89.
- BURJACHS, Francesc i DEFAUS, Josep M. (1987). Inventari del patrimoni arqueològic de Catalunya. Cabrils (El Maresme). Barcelona. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. Inèdit.
- COLL, Ramon (1998). La figureta ibèrica de Can Jaumar (Cabrils, El Maresme). Iluro, 1. Cabrera de Mar, 1998, p. 17-23.
- GUARDIOLA, Ll. (1955). Sant Joan de Vilassar. Vilassar de Mar, pàg. 25.
- MALUQUER, J. Et alií (1982). Catàleg provisional dels poblats ibèrics del Principat de Catalunya. Barcelona, pàg. 20.
- MALUQUER, J. (1986). Arquitectura i urbanisme ibèrics a Catalunya. Barcelona, pàg. 78.
- PREVOSTI, Marta (1981). Cronologia i poblament a l'àrea rural d'Iluro. Mataró. Caixa d'Estalvis Laietana; pàg. 152 i 153.
- PUJOL, J. GARCIA, J. (1994). El poblament ibèric dispers al Maresme central: l'exemple de Can Bada (Mataró), i el procés de romanització des de l'inici de la colonització agrícola fins el naixement d'Iluro. Laietania, 9. Mataró, 1994, pp. 102-103.
- RIBAS, Marià (1931). El poblat ibèric de Burriac i la seva necròpolis. Mataró, pàg. 8.
- RIBAS, Marià (1934). Orígens i fets històrics de Mataró. Mataró, pp. 40 i 41.
- RIBAS, Marià (1952). El poblament d'Iluro. Barcelona. Institut d'Estudis Catalans. Memòries de la Secció Històrico - Arqueològica, XII; pàg. 27.
- RIBAS, Marià (1964). Els orígens de Mataró. Mataró, pp. 87-89.
- RIBAS, Marià (1975). El Maresme en els primers segles del cristianisme. Mataró, pàg. 12.
- RIBAS, M. i COLL, R. (1996). Noves dades sobre les restes ibèriques de Cabrils (El Maresme, Barcelona). Fonaments, 9. Barcelona, 1996, 253-268.
- RUESTES i BITRIÀ, Carme (2002). El poblament antic a la Laietania litoral (del Besòs a la Riera de Caldes): l'aplicació d'un GIS (Sistema d'Informació Geogràfica) a l'estudi de la seva evolució i les seves relacions espacials. Tesi doctoral dirigida pel Dr. Josep Guitart i Duran. Universitat Autònoma de Barcelona. Facultat de Filosofia i Lletres. Inèdit.
- RUİZ i POZA, Montserrat (1992). Informe de les excavacions arqueològiques d'urgència realitzades al Turó del cementiri, Cabrils. Inèdit.
- SANMARTÍ, J. (1986). La Laietania ibèrica. Estudi d'arqueologia i d'història. UB. Barcelona, pp. 649-651. Tesi doctoral inèdita.
- SERRA RÀFOLS, J de C. (1931). Llocs d'habitació ibèrics de la Costa del Llevant. Institut d'Estudis Catalans, volum VIII. Barcelona, pàg. 50.
- SERRA RÀFOLS, J. de C. (1942). El poblamiento de la Maresma o Costa de Levante en época anterromana. Ampurias IV. Barcelona, pàg. 92.

